

PÄÄTÖS

Nro 49/2018/2
Dnro ESAVI/8384/2017

Annettu julkipanon jälkeen
6.4.2017 *) 6.4.2018

ASIA Niemen sataman laajentaminen Vesijärvellä ja valmistelulupa, Lahti

HAKIJA Lahden kaupunki

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

*)Kirjoitusvirheen
korjaaminen hallintolain
(434/2003) 51 §:n
kirjoitusvirheenä
16.4.2018

Ympäristöneuvos
Esko Vähäsöyrinki

Lahden kaupunki on 30.8.2017 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa Niemen sataman laajentamiseen sekä nykyisten rakenteiden osittaiseen purkamiseen ja osittaiseen pysyttämiseen Vesijärvellä Lahden kaupungissa sekä lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

AIKAISEMMAT LUPAPÄÄTÖKSET, ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Lupapäätökset

Itä-Suomen vesioikeus on 12.4.1985 antamallaan lainvoimaisella päätöksellä nro 35/Va II/85 myöntänyt Lahden kaupungille luvan Vesijärven ranta-alueen täyttämiseen ja ruoppaamiseen sekä aallonmurtajapenkereiden ja laitureiden rakentamiseen Niemen koti- ja huoltosatamaa varten Lahden kaupungissa 5.10.1984 päiväystä piirustuksesta A-348 (1:1 000) ilmenevällä tavalla sekä töidenaloittamisluvan louhepenkereiden rakentamiseen.

Itä-Suomen vesioikeus on 4.3.1999 antamallaan lainvoimaisella päätöksellä nro 8/99/1 muuttanut 12.4.1985 antamaansa päätöstä nro 35/Va II/85 siten, että lupa koskee myös vesioikeuteen 15.2.1999 toimitetun hakemuksen liitteenä 3 olevasta kartasta (1:1 000) ilmenevän lisätätön pysyttämistä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 19.2.2013 antamallaan ja 21.3.2013 lainvoimaiseksi tulleella päätöksellä nro 24/2013/2 myöntänyt Lahden kaupungille luvan sekä valmisteluluvan vesialueen täyttööön ja veneiden nosto- ja laskuluiskan sekä huoltolaitureiden rakentamiseen Vesijärven rannassa Niemen alueella Lahden kaupungissa. Lupamääräyksen 6 mukaan työt on aloitettava ja saatettava olennaisilta osiltaan loppuun kahden vuoden kuluessa siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi uhalla, että lupa raukeaa.

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Asemakaavassa A-213, joka on hyväksytty 20.6.1985, hankealue on merkitty vesialueen osaksi (W-2), jolle saadaan rakentaa kiinteitä tai kelluvia aallonmurtajia, laitureita tai tukinuiton tarvitsemia rakennelmia, venesatama-alueeksi (LV), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T) sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T-1), jolle saa rakentaa laivatelakan.

Hankealueella ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita, muita suojelualueita tai muinaisjäännöksiä.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Niemen satama-alue sijaitsee Lahden kaupungissa Niemen kaupunginosassa Vesijärven ranta-alueella. Tavoitteena on kehittää Niemen satamaa Lahden kaupungin pääkotisatamaksi sekä turvata hyvä veneilypalvelujen saatavuus ja kehittyminen. Niemen sataman venepaikkojen kokonaismäärä kasvaa nykyisestä 742 venepaikasta 766 venepaikkaan.

Satama-aluetta on tarkoitus laajentaa ja kunnostaa uusilla laitureilla, rantarakenteilla, kevyenliikenteen sillalla sekä virkistyskäyttöön tarkoitettulla picnic-luodolla. Hanke palvelee tulevaa käyttöä sekä jäsentelee erilaisia satamatoimintoja ja yhteyksiä alueella. Virkavenelaituri tulee palvelemaan pelastuslaitoksen, poliisin ja muiden viranomaisten toimintaa. Hoitokalastuslaituri palvelee Vesijärven hoitokalastuksen toimenpiteitä.

Vesistötiedot

Vesijärvi on suuri Kymijoen vesistöalueeseen kuuluva järvi Etelä-Suomessa. Se rajoittuu lännessä ja idässä Hollolan kuntaan, pohjoisessa Asikkalan kuntaan sekä etelässä Lahden kaupunkiin. Vesijärvi laskee Etelä-Päijänteeseen Vääksynjokea ja Vääksyn kanavaa pitkin. Järvi jakautuu useaan salmien ja matalikkojen erottamaan altaaseen, joista suurimmat ovat Enon-, Kajaan-, Komon- ja Laitialanselkä. Hankealue sijaitsee Enonselän rannalla. Vesijärven keskisyvyys on 6 m ja keskivirtaama 3,9 m³/s.

Vesijärven vedenkorkeudet (N_{2000} , m) ovat vuosina 1909–2015 olleet seuraavat:

Ylivedenkorkeus (HW)	+82,17
Keskiylivedenkorkeus (MHW)	+81,90
Keskivedenkorkeus (MW)	+81,71
Keskialivedenkorkeus (MNW)	+81,53
Alivedenkorkeus (NW)	+81,11

Niemen satama-alueen keskelle laskee uomaltaan rakennettu Joutjoki, johon johdetaan joen valuma-alueen hulevedet. Joen virtausmäärä vaihtelee suuresti talvi- ja kesäkauden välillä noin 0–3,5 m³/s. Talvikaudella virtaus on suurin ja kesällä virtaus on lähes nolla. Valtaosa vedestä on Lahti Energia Oy:n jäähdytysvettä, joka otetaan Vesijärvestä. Vuonna 2016 jäähdytysvesimäärä oli 63,0 miljoonaa m³.

Hankealue kuuluu Vesijärvi1-nimiseen vesimuodostumaan, joka on pintavesityypiltään suuri vähähumuksinen järvi. Vesimuodostuma on tyydyttävässä ekologisessa tilassa. Vesinäytetietojen mukaan Vesijärven keskimääräiset ravinnepitoisuudet olivat fosforille 27,3 µg/l ja typelle 430,2 µg/l. Fosforipitoisuuden perusteella Vesijärvi on selvästi rehevöitynyt järvi. Niemen sataman alueella esiintyy levälauttakasvustoja heikomman veden vaihtuvuuden alueilla ja suvantopaikoissa.

Vesijärveen tuleva ravinnekuormitus arvioitiin vuonna 2015 olevan noin 11 600 kg fosforia ja 350 000 kg typpeä. Lahden kaupunkialueen hulevesikuormitus edustaa fosforin osalta noin 13 % Vesijärveen tulevasta kokonaiskuormituksesta.

Rehevöityminen on muokannut Vesijärven kalaston särkikalavaltaiseksi. Pitkäjänteinen hoitotyö ja 1980-luvun puolivälissä alkanut kuhan kotiutus on luonut Vesijärvestä maan parhaan kuhajärven.

Enonselän pohjaeläimistö on yksipuolista ja se on kärsinyt erityisesti syvänteiden alhaisesta happipitoisuudesta. Sekoitushapetus näyttää pysyvästi kohottaneen syvänteiden pohjaeläinten biomassat karkeasti viisinkertaisiksi vuoteen 2009 verrattuna.

Niemen sataman vesikasvillisuus on vähäistä. Ilmaversoista vesikasvillisuutta alueella ei juurikaan ole. Paikoitellen alueella esiintyy vähäisiä määriä upos- ja kelluslehtistä vesikasvillisuutta kuten ulpukkaa. Satama-alue on pyritty pitämään vapaana vesikasveista, koska vesikasvillisuus häiritsee sataman käyttöä.

Joutjoen suu pysyy sulana ympäri talven Kymijärven voimalaitoksen jäähdytysvesien vuoksi. Sulavesialue on viimeisten vuosien aikana ollut säännöllinen talvehtimispaikka pikku-uikuille ja sinisorsille. Lisäksi on tavattu monia harvinaisia talvieväitä kuten liejukana, pikkukajava,

kuningaskalastaja, merimetso ja harmaahaikara. Keväällä sulavesialue on tärkeä levähdyspaikka muuttolinnoille.

Ranta-alue, pohjan laatu ja sedimenttitutkimukset

Hankealueen maaperä on savea ja vanhaa Vesijärven lahden pohjaa. Rantavyöhyke on pääosiltaan täyttömaata.

Niemen sataman alueella on vuonna 2016 tehty sedimenttitutkimuksia kuudessa pisteessä, joista neljä eli pisteet 3–6 olivat hankealueella tai aivan hankealueen läheisyydessä. Sedimentin kerrospaksuus tutkimusalueella oli keskimäärin 0,15–0,25 m. Pohjasedimentin pintaosa oli pääosin ruskeaa löyhää liejua ja ruskeaa liejua. Jokaisessa näytepisteessä liejun alla havaittiin savikerros. Tutkimustuloksissa on normalisoitujen haitta-ainepitoisuuksien perusteella todettu Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaisella tasolla 2 kadmiumia, kuparia, nikkeliä, PCP:tä, dioksiineja ja furaaneja, tasolla 1B sinkkiä, polyaromaattisia hiilivetyjä ja öljyhiilivetyjä (C₁₀–C₄₀) sekä tasolla 1A kromia ja lyijyä.

Sedimenttitutkimusten perusteella alueella todetut kohonneet haitta-ainepitoisuudet eivät itsessään aiheuta tarvetta kunnostus- tai riskienhallintatoimenpiteille. Haitta-ainepitoisuudet tulee ottaa huomioon kyseiselle vesialueelle kohdistuvissa ruoppaustöissä ja muissa mahdollisissa pohjaa häiritsevissä toimenpiteissä.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Hankealueella toimivat koko Lahden kaupungin vesiliikennettä palvelevat toiminnot, hoito-, virkistys- ja ammattikalastajat sekä virkaveneet muun muassa poliisi, järvipelastus, pelastuslaitos sekä kaupungin omat hoitoalukset.

Rakennuskohde sijaitsee lähes rakentamattomalla ranta-alueella.

Niemen satamaan johtaa Lahden kaupungin hallinnoima yleinen paikallisväylä (8020), jonka kulkusyvyys on 2,40 m.

Valmistumisilmoitus 10.2.2014

Lahden kaupunki on ilmoittanut Etelä-Suomen aluehallintoviraston 19.2.2013 antaman päätöksen nro 24/2013/2 mukaisen täyttötöiden valmistumisesta. Vesialueen täyttötöy toteutettiin pääsääntöisesti täyttölupahakemuksen liitteenä olleen suunnitelman mukaisesti. Töiden alkaessa telakkatoimintaa alueella suunnittelut yrittäjä vetäytyi hankkeesta, minkä johdosta täyttötöysuunnitelman yksityiskohtainen toteuttaminen ei ollut perusteltua. Laiturien ja ajoluisien rakenteet jätettiin toteuttamatta.

Nykyiset rakenteet

Pohjoinen huoltoallas

Pohjoisen huoltoaltaan nykyiset laiturit ja rakenteet sekä louheverhousrantarakenteet jäävät ennalleen. Huoltoaltaan rannansuuntainen pituus on noin 33,5 m. Louheverhottujen rantarakenteiden pituus on yhteensä 26,5 m. Veneenostolaiturin kahden paaluperusteisen pistolaiturin pituus on 10,5 m ja leveys on 1,5 m. Pistolaitureiden välinen etäisyys on 4,0 m.

Purettavat rakenteet

Laivalaiturin kohdan nykyinen puulaituri puretaan samoin kuin sen viereinen laivankylkipaikka.

Säilytettävän pohjoisen huoltoaltaan eteläpuoleinen kalastuslaituri puretaan samoin kuin pohjoisen huoltoaltaan pohjoispuolella sijaitseva nykyinen virkavenelaituri.

Tehtävät toimenpiteet ja rakenteet

Työkohteet rajoittuvat etelässä picnic-luotoon, joka kuuluu hankealueeseen, ja pohjoisessa nykyiseen veneiden laskuluiskaan, joka on hankealueen ulkopuolella. Työkohteiden pinta-ala on yhteensä 6 716 m², kaivumassojen määrä on 1 998 m³tr ja täyttömassojen määrä on 21 469 m³rtr. Täyttömassat ovat louhetta tai routimatonta kitkamaata. Vesialuetta ei ruopata.

Picnic-luoto

Picnic-luodon rantarakenteet rakennetaan teräsponttiseinästä betonireunuksella varustettuna. Luoto pengerretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,71$ m. Täyttömassojen määrä on 4 235 m³rtr. Picnic-luodon pinta-ala on 1 210 m² ja luodon ympärysmittat ovat 31,9 m, 59,6 m, 10,0 m ja 69,0 m. Vesisyvyys luodon kohdalla on 2–3 m. Luodon eteläpään muotoilulla ohjataan ja jaetaan Joutjoen virtausta alueen keskiosaan sillan alitse ja kanavaa pitkin Polttimon rantaan. Luodon länsireunalla on lintutorni.

Silta picnic-luodolle

Liimapuupalkkirakenteinen kaarisilta perustetaan teräspalkkipaaluille. Sillan jännemitta on 24,90 m, kokonaispituus on 28,48 m ja hyötyleveys on 4,5 m. Palkkien alapinnan korkeustaso sillan keskellä on $N_{2000} +83,71$ m. Sillan kansi ja kaiteet ovat puurakenteiset. Sillan alikulkukorkeus on 2,00 m keskivedenkorkeudesta mitattuna ja siinä on otettu huomioon Polttimon venelaiturin liikenne. Vesisyvyys uomassa on 2–3 m.

Eteläinen huoltoalue, -allas ja -laituri

Noin 100 m:n pituiset eteläisen huoltoalueen rantarakenteet rakennetaan Joutjoen suulta picnic-sillan länsipuolelle teräsponttiseinäna betonireunuksella varustettuna. Huoltoalue pengerretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,51$ m. Täyttömassojen määrä on 7 462 m³tr. Huoltoalueen ja -altaan pinta-ala on 2 132 m². Alueen ja picnic-luodon välinen etäisyys on 23,0 m.

Huoltoaltaan rantalaiturirakenteet, joiden pituus on 39,1 m, rakennetaan teräsponttiseinäna ja betoniset reunamuurit varustetaan puusuojalaitteilla. Allasalue pengerretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,51$ m.

Huoltolaiturin pituus on 39,7 m ja leveys 4,1 m. Laituri rakennetaan betonikantisena tasoon $N_{2000} +82,51$ m. Laituri perustetaan teräspalkkipaaluille ja varustetaan puusuojalaitteilla. Vesisyvyys laiturin kohdalla on noin 3 m.

Laivalaiturin ja telakkatorin alue

Laivalaituri rakennetaan paalulaattarakenteena, jossa on teräsponttiseinä ja betoninen reunamuri puusuojalaitteilla varustettuna. Laiturialue pengerretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,81$ m. Täyttömassojen määrä on 6 237 m³tr. Alueen pinta-ala on 1 782 m². Vesisyvyys laiturin kohdalla on noin 3 m. Rantalaiturin sivujen pituudet ovat 39,7 m, 62,0 m ja 42,4 m.

Eteläinen vierasvenelaituri

Eteläisen vierasvenelaiturin alueen maanleikkaus ulotetaan 3,0 m:n syvyyteen keskivedenkorkeuden (MW) tasosta. Puhtaat maanleikkausmassat

sijoitetaan pengerrettävien laivalaiturin ja telakkatorin alueen täyttöihin. Kelpaamattomat maanleikkausmassat hävitetään asianmukaisesti. Vierasvenelaiturin rakenteet tehdään tasoon $N_{2000} +82,51$ m teräsponttiseinämarakenteisina, jonka reunamuurit varustetaan puusuojalaitteilla. Kaivumassojen määrä on 1 998 m³ktr. Alueen pinta-ala on 571 m². Laituri varustetaan kolmen metrin veneiden kelluvilla aisapaikoilla. Laiturin rannansuuntainen pituus on 35,0 m.

Virkavenelaiturit

Virkavenelaiturin rantarakenteet rakennetaan teräsponttiseinäna ja betoniset reunamuurit varustetaan puusuojalaitteilla. Laiturialue pengerretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,51$ m. Täyttömassojen määrä on 1 855 m³tr. Alueen pinta-ala on 530 m². Vesisyvyys laitureiden kohdalla on noin 3 m. Rantalaiturin sivujen pituudet ovat 32,5 m, 31,0 m ja 48,38 m. Virkavenelaituriin liitetään kolme kelluvaa ponttonilaituria, joiden pituus on 10,0 m ja leveys 3,0 m.

Ponttonilaitureiden kansitasot ovat vähintään 0,6 m vedenpinnan yläpuolella.

Pohjoinen vierasvenelaituri ja hoitokalastuslaituri

Pohjoisen vierasvenelaiturin rantarakenteet rakennetaan teräsponsittiseinäinä ja betoniset reunamuurit varustetaan puusuojalaitteilla. Laiturialue pengerreretään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta tasoon $N_{2000} +82,51$ m. Täyttömäärä on 1 680 m³rtr. Alueen pinta-ala on 480 m². Vesisyvyys laiturin kohdalla on noin 3 m. Rantalaiturin sivujen pituudet ovat 15,8 m, 34,6 m ja noin 25,8 m.

Vierasvenelaituriin liitetään sen eteläreunaan hoitokalastuslaituri, joka on kelluva ponttonilaituri. Sen pituus on 35,0 m ja leveys 3,0 m. Ponttonilaiturin kansitaso on vähintään 0,6 m vedenpinnan yläpuolella.

Töiden suorittaminen

Satama-alueen rantalaitureiden ja picnic-luodon täyttötöitä tehdään pääosiltaan teräsponsittirakenteen sisäpuolelle, joten työt eivät samenna vettä töiden aikana. Hankkeessa ei tehdä vesialueen pohjaan kohdistuvia ruoppaustöitä. Veteen pengerrettäessä sekä paalutus- ja ponttustöiden ajaksi alueen ympärille rakennetaan suodatinkankaasta suojaseinä hienoaineksen ja sen mukana kulkeutuvien haitta-aineiden leviämisen estämiseksi. Seinän alareuna painotetaan pohjaan ja yläreuna kiinnitetään kelluvaan puomiin.

Aikataulu

Töiden arvioitu suoritus aika on vaiheittain vuosina 2018–2023. Vesirakennustyöt tehdään virkistyskäytön ajankohdan ulkopuolella 1.9.–30.4.

Kiinteistötiedot

Hanke sijoittuu kiinteistöjen Uusi-Saksala 398-405-9-141, 398-4-4302-2, 398-4-4302-3 ja Niemenkärki 398-410-1-45 maa- ja vesialueille. Kaikki kiinteistöt ovat Lahden kaupungin omistuksessa.

Pohjavesialueet ja vedenottamot

Lahden pohjavesialue (0439801) rajautuu Joutjokeen. Geologisen rakenneselvityksen perusteella pohjavesialueen pohjoishaara niin sanottu Niemen alue on rajattu pohjavesialueesta pois. Alueella kallio nousee monin paikoin pohjavedenpinnan yläpuolelle katkaisten yhteyden varsinaiseen pohjavesialueeseen etelässä.

Lahti Aqua Oy:n vedenottamo sijaitsee Jalkarannassa. Polttimon teollisuusalueen vedenottamo sijaitsee Harvasaareissa ja varavesikaivo sijaitsee Polttimon alueella.

Hankkeen vaikutukset

Hanke mahdollistaa Niemen satama- ja telakkatoimintojen järjestämisen hallitusti ja järjestelmällisesti, lisää satama-alueen turvallisuutta ja palvelutasoa sekä tehostaa toimintaa. Telakkatori mahdollistaa isojen veneiden tai laivojen nosto- ja laskutoiminnot. Täyttöjen tuomat tilavaraukset mahdollistavat muun muassa huoltotilojen, teknisten verkostojen, valaistuksen, kulkuväylien ynnä muiden rakenteiden jäsentelyn alueella. Lisäksi hanke parantaa ympäristön kaupunkikuvaa, viihtyisyyttä sekä virkistys- ja ulkoilumahdollisuuksia. Se palvelee myös matkailua.

Hankkeella arvioidaan olevan vain vähäisiä ja lyhytaikaisia vaikutuksia vedenlaatuun. Hankkeella ei ole vesiympäristön tai sen käytön kannalta pysyviä negatiivisia vaikutuksia. Hankkeesta ei aiheudu haittaa vedenotolle eikä huomattavia pysyviä vaikutuksia ympäristölle tai vesiluonnolle. Koska rakennuskohde sijaitsee lähes rakentamattomalla ranta-alueella lähellä rantaa, työstä ei aiheudu haittaa vesiliikenteelle väylällä, uitolle, kalastukselle, virkistyskäytölle tai muulle rantojen käytölle. Hankkeen seurauksena nykyisen rantaviivan sijainti muuttuu jonkin verran.

Niemen sataman kehittämisellä ei ole merkitystä pesimälinnustoon eikä uhanalaisille tai EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeille. Linnuston kannalta on tärkeintä huolehtia, että jatkossakin Joutjoen suu säilyy lintujen talvehtimisalueena. Tähän vaikuttavat lähinnä Lahti Energia Oy:n tulevaisuudessa käyttämät jäähdytysvesimäärät ja purkamattomat lämpökuormat.

Niemen satamaan johtava yleinen paikallisväylä (8020) säilyy entisellään.

Vierasvenelaitureihin tulee 20 uutta venepaikkaa. Virkavenelaituriipaikat vähenevät neljällä venepaikalla. Kalastuslaituriin ja telakkalaituriin tulee molempiin neljä venepaikkaa lisää. Yhteensä venepaikkoja tulee lisää 24 kpl.

Vesiliikenteen kasvu alueella muodostuu lähinnä lisääntyvästä vierasveneliikenteestä veneilykaudella sekä keväisin ja syksyisin laskuihin ja nostoihin saapuvista veneistä (50–70 kpl). Hankkeen valmistuttua Niemen satamaan keskitetään muut kuin trailerilla olevien pienveneidien laskut ja nostot. Arvio vierasvenemäärän kasvusta toiminnan alkaessa on noin 40 % riippuen tarjolla olevista palveluista. Veneiden nostojen ja laskujen määrän kasvu on arviolta 150–200 kpl.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Niemen sataman kehittäminen palvelee kaupungin vesiliikennettä sekä virkistystä ja matkailua ja se liittyy Lahden kaupungin kilpailukykystrategiaan. Picnic-luoto ja hankealue täydentävät jo rakennettua ympärivuotista rantapromenadia, joka alkaa Jalkarannasta ja

päätyy tulevaisuudessa Mukkulaan. Lahden rantapromenadin kehittäminen kaupungin ykkösbrändiksi lisää koko kaupungin ja Niemen alueen vetovoimaisuutta.

Hankkeen ei arvioida aiheuttavan menetyksiä yleiselle tai yksityiselle edulle. Hankkeen rakenneteknisillä ratkaisuilla on pyritty siihen, että hankkeesta ei aiheudu korvattavia edunmenetyksiä.

Tarkkailu

Vesirakennustoimenpiteiden vaikutuksia vedenlaatuun seurataan lahdesta ja sen sataman edustalta otettavilla vesinäytteillä. Näytteet otetaan ennen rakennustöiden alkamista, töiden aikana viikon välein ja noin 2–3 viikkoa töiden lopettamisen jälkeen. Vesinäytteet otetaan noin 0,5 m:n syvyydeltä.

Valmistelulupa ja perusteet valmisteluluvan myöntämiselle

Lahden kaupunki hakee myös valmistelulupaa aloittaa Niemen sataman laajennustyöt ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Laajennushankkeella on kiire, koska satamaan tulee uusia toimintoja muun muassa viranomaisille, jotka tarvitsevat laituri-aluetta ja -paikkoja käyttöönsä ja toimintaansa.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Lahden kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 17.1.2018. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenneviraston sisävesiväyläyksiköltä, Lahden kaupungilta sekä Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) **Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on todennut, että Vesijärvi kuuluu Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen ja se on luokiteltu tyydyttävään ekologiseen tilaan. Vesijärven eteläosaan sijoittuvan Niemen sataman laajentamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden ei arvioida haittaavan

vesienhoidon tavoitteiden toteutumista. Lupa lupahakemuksen mukaisille toimenpiteille voidaan myöntää normaalein lupaehdoin.

2) **Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen** on todennut, että ruoppaustyöt ja täytöt aiheuttavat vesistöissä samentumista ja vapauttavat ravinteita ja siinä olevia haitallisia aineita. Vesistötyöt aiheuttavat myös kalojen ja rapujen tilapäistä karkottumista alueelta. Nämä vaikutukset jäävät kuitenkin vähäisiksi ja lyhytaikaisiksi, jos työ toteutetaan käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa suojaverhoa.

Haettu lupa voidaan myöntää. Toiminnalla ei ole ennalta arvioiden sellaisia vaikutuksia, että hankkeelle olisi tarpeen määrätä erillistä kalataloustarkkailuvelvoitetta tai kalataloudellista kompensatiovelvoitetta. Vesistö tarkkailun raportti tulee kuitenkin toimittaa myös kalatalousviranomaiselle. Suojaverhon tiiviyyteen ja oikeanlaiseen toimintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta vesistöön ei joudu haitallisessa määrin samentumaa ja sedimentissä todettuja haitta-aineita.

3) **Liikenneviraston sisävesiväyläyksikkö** on todennut, että sillä ei ole huomauttamista Niemen sataman laajennussuunnitelmaan. Rakenteiden asianomaiselle merikarttasarjalle merkitsemistä varten hakijan tulee toimittaa töiden valmistuttua valmistumisilmoitus Liikenneviraston sisävesiväyläyksikölle. Valmistumisilmoituksen liitteenä tulee olla tiedosto toteutuneesta rantaviivasta ja rakenteista.

MUISTUTUS

4) **Polttimo Oy** (398-4-4302-1) on todennut, että picnic-luodon rakentamisessa tulee ottaa huomioon Polttimolta Joutjoen suulle tulevat jäähdytysvesiputket. Hakijan tulee sisällyttää putkien siirrot sataman laajentamisen urakkasopimuksiin. Putkia ei saa rikkoa eikä peittää. Putkien tukkeutumisella on välitön vaikutus hiivatehtaan toimintaan.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut muun muassa, että Polttimolta Joutjoen suulle tulevat jäähdytysvesiputket otetaan huomioon hankkeen rakennussuunnittelussa ja urakkasopimuksissa sekä putkien siirrosta laaditaan tarvittaessa erillinen siirtosuunnitelma yhteistyössä Polttimo Oy:n kanssa.

Lisäksi hakija on aluehallintoviraston pyynnöstä todennut kantanaan, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston 19.2.2013 antaman lainvoimaisen lupapäätöksen nro 24/2013/2 koskien vesialueen täyttämistä sekä veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentamista Niemen alueella hankealue sijaitsee vireillä olevan hakemuksen hankealueella. Lupapäätöksen mukaisista rakenteista vesialueen täyttötyöt on toteutettu,

mutta aluetta ei ole päällystetty. Veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentamista ei ole toteutettu. Lahden kaupunki on hakenut lainvoimaisen lupapäätöksen nro 24/2013/2 muuttamista siten, että lupapäätöksen mukaisia veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentamista ei toteuteta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Hakemuksen osittainen tutkimatta jättäminen

Aluehallintovirasto jättää tutkimatta Lahden kaupungin selityksen yhteydessä tekemän hakemuksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston 19.2.2013 antaman päätöksen nro 24/2013/2 muuttamisesta siten, että päätöksen mukaisia veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentamista ei toteuteta.

Perustelut

Aluehallintoviraston päätöksen nro 24/2013/2 lupamääräyksen 6 mukaan työt on muun muassa saatettava olennaisilta osiltaan loppuun kahden vuoden kuluessa siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi uhalla, että lupa raukeaa. Päätös on saanut lainvoiman 21.3.2013. Hakija on 12.2.2014 aluehallintovirastolle toimittamassaan valmistusilmoituksessa todennut, että vesialueen täyttötyö on toteutettu, mutta veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentaminen jätettiin toteuttamatta. Koska veneiden nosto- ja laskuluiskan ja huoltolaitureiden rakentamista ei ole olennaisilta osin tehty 21.3.2015 mennessä, aluehallintovirasto katsoo, että myönnetty lupa on niiden osalta rauennut. Näin ollen edellytykset hakemuksen tutkimiselle kyseisen päätöksen mainittuja rakenteita koskevan muuttamisen osalta puuttuvat ja hakemus on siltä osin jätettävä tutkimatta.

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Lahden kaupungille luvan Niemen sataman laajentamiseen sekä nykyisten rakenteiden osittaiseen purkamiseen ja osittaiseen pysyttämiseen Vesijärvellä Lahden kaupungissa 28.8.2017 päivätyn ja 10.11.2017 täydennetyn hakemussuunnitelman sekä hakemukseen liitetyn 9.6.2017 päivätyn asemapiirroksen Liite 8 rev A (mittakaava 1:500) mukaisesti. Niemen satamaan tulee 24 venepaikkaa lisää.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Osittain korvattava päätös

Tämä päätös korvaa Itä-Suomen vesioikeuden 12.4.1985 antaman päätöksen nro 35/Va II/85 sellaisena, kuin sitä on muutettu Itä-Suomen

vesioikeuden 4.3.1999 antamalla päätöksellä nro 8/99/1, lisätäytön pysyttämisen tämän päätöksen lupamääräyksen 8 mukaisen eteläisen vierasvenelaiturin kaivualueen osalta.

Lupamääräykset

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Rakenteet ja toimenpiteet

1. Luvan saaja saa purkaa seuraavat nykyiset rakenteet: laivalaiturin kohdan puulaituri, laivankylkipaikka, kalastuslaituri ja virkavenelaituri.

Purkamisesta syntyvä jäte tulee ensisijaisesti käyttää uudelleen tai hyödyntää. Jätteen saa luovuttaa edelleen vain taholle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä.
2. Vesialueen täyttötöyt ja -tasot tehdään 9.6.2017 päivätyn piirustuksen nro Liite 11 (mittakaava 1:500) mukaisesti. Täytöt tehdään louheesta tai routimattomasta kitkamaasta pengertämällä.
3. Picnic-luoto ja eteläinen huoltoalue rakennetaan 9.6.2017 päivätyn poikkileikkaukset rakenteista -piirustuksen (mittakaava 1:50) rakenteen 3 mukaisesti. Huoltoalueen ja picnic-luodon välinen etäisyys on 23,0 m.
4. Picnic-luodon silta rakennetaan 15.6.2017 päivätyn pääpiirustuksen nro S/17105 v (mittakaavat 1:100 ja 1:50) mukaisesti. Sillan palkkien alapinnan korkeus sillan keskellä on oltava vähintään $N_{2000} +83,71$ m.
5. Eteläisen huoltoaltaan rantalaiturirakenteet, laivalaiturin viereinen eteläinen vierasvenelaituri, virkavenelaiturin rantarakenteet sekä veneluiskan viereisen pohjoisen vierasvenelaiturin rantarakenteet rakennetaan 9.6.2017 päivätyn poikkileikkaukset rakenteista -piirustuksen (mittakaava 1:50) rakenteen 2 mukaisesti. Virkavenelaituriin liitetään kolme 9.6.2017 päivätyn piirustuksen ponttonilaiturit (mittakaava 1:100) mukaista virkavenelaituria. Veneluiskan viereiseen pohjoiseen vierasvenelaituriin liitetään 9.6.2017 päivätyn piirustuksen ponttonilaiturit (mittakaava 1:100) mukainen hoitokalastuslaituri.
6. Huoltolaituri rakennetaan 9.6.2017 päivätyn piirustuksen paaluperusteinen laiturit (mittakaavat 1:200 ja 1:100) mukaisesti.
7. Laivalaituri rakennetaan 9.6.2017 päivätyn poikkileikkaukset rakenteista -piirustuksen (mittakaava 1:50) rakenteen 1 mukaisesti.
8. Laivalaiturin viereisen eteläisen vierasvenelaiturin kohdalta kaivetaan nykyisen rannan maa-aluetta 9.6.2017 päivätyn piirustuksen nro Liite 11 (mittakaava 1:500) mukaisesti. Puhtaat ja täyttöihin soveltuvat kaivumassat voidaan käyttää laivalaiturin ja telakkatorin täyttöihin. Loput massat on

sijoitettava maa-alueelle paikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan kyseisenlaisia massoja.

Töiden suorittaminen

9. Rakennustyöt on tehtävä työkohteittain mahdollisimman yhtäjaksoisesti sekä niin suurelta osin kuin mahdollista kuivatyönä ja veden samentumista välttämällä sekä siten, että vesiympäristölle ja vesien käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Vesialueeseen vaikuttavia töitä ei saa tehdä 1.5.–31.8. Töiden tekemistä on lisäksi vältettävä Joutjoen suualueella keväällä, kun muuttolinnut käyttävät sen sulavesialuetta levähdyspaikkanaan.
10. Luvan saajan on selvitettävä työalueilla mahdollisesti olevat johdot, kaapelit ja putket. Työt on tehtävä niitä vaurioittamatta ja tarvittaessa luvan saajan on siirrettävä ne pois työalueelta omistajan kanssa sovittavalla tavalla.
11. Luvan saajan tulee ottaa huomioon alueen vesi- ja maaliikenne rakennustöiden aikana sekä tiedottaa rakennustöistä hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa työn vuoksi on jäätä rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.
12. Rakennustöiden päätyttyä töiden jäljet on siistittävä ja alueet saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

13. Luvan saajan on huolehdittava rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

14. Luvan saaja ei saa ruopata vesialueen pohjasedimenttiä.
15. Luvan saajan on ennen kaivu-, pengerrys-, pontitus- ja paalutustöitä eristettävä työalue muusta vesialueesta suojaseinän avulla. Suojaseinä on asennettava ja ankkuroitava siten, että se pysyy paikoillaan sekä vedenvirtauksen että vedenkorkeuden vaihtelujen aikana. Suojaseinä on merkittävä asianmukaisesti, sen toimivuutta on tarkkailtava ja mahdolliset vauriot suojaseinässä tai sen ankkuroinnissa on korjattava viipymättä.

Korvaukset

16. Töiden suorittamisesta aiheutuva ja välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava asianomaiselle edunmenettäjälle.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti

vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

17. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia Vesijärven tilaan suojaseinän ulkopuolelta ja havaintopisteeltä Vesijärvi Kahvisaari 40 otettavin vesinäyttein. Näytteet otetaan ennen rakennustöiden aloittamista, töiden aikana viikon välein ja noin 2–3 viikkoa töiden lopettamisen jälkeen. Vesinäytteistä analysoidaan ainakin kokonaisfosfori ja -typpi, sameus sekä kiintoaine. Vesistö tarkkailuraportti on toimitettava vuosittain Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

18. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kahden vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin seitsemän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

19. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maa- ja vesialueen omistajille.
20. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Liikenneviraston sisävesiväyläyksikölle.

Valmistusilmoitukseen on liitettävä rakenteiden ja rantaviivan lopullista sijaintia osoittava piirustus sekä tiedosto toteutuneesta rantaviivasta ja rakenteista.

Perustelut

Hankkeen tarkoitus ja hankkeesta saatava hyöty

Niemen sataman laajentaminen sekä nykyisten rakenteiden osittainen purkaminen ja pysyttäminen ovat tarpeen satama- ja telakkatoimintojen

järkeistämiseksi sekä matkailun ja alueen virkistyskäytön edistämiseksi. Hanke palvelee myös viranomaisten toimintaa.

Hanke on alueella voimassa olevan kaavoituksen mukainen. Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hanke ei vaaranna Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteita.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hanke aiheuttaa tilapäistä veden sementumista, jonka vaikutuksia vähennetään lupamääräyksellä 15. Kalat voivat karkottua hankealueelta töiden aikana, mutta haitta on tilapäinen. Virkistyskäytölle aiheutuvia menetyksiä vähennetään rajaamalla vesialueeseen vaikuttavat työt virkistyskäyttökauden ulkopuolelle. Vesialueen sedimentissä olevien haitta-aineiden riskit otetaan huomioon lupamääräyksellä 14.

Etuvvertailu

Luvan saaja omistaa hanketta varten tarvittavat maa- ja vesialueet. Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 9 §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 10, 11 ja 18 § sekä 11 luvun 21 §

Valmistelulupa

Aluehallintovirasto oikeuttaa Lahden kaupungin ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Perustelut

Hanke on kiireellinen, jotta viranomaiset kuten esimerkiksi poliisi ja pelastuslaitos saavat tarvittavat laiturit ja huoltotilat käyttöönsä. Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan jo rakennetulle satama-alueelle, jolla ei ole tällä hetkellä muuta käyttöarvoa. Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitettut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 16 §

Lausuntoihin ja muistutukseen vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnot ja muistutuksen huomioon luparatkaisusta, lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 11 505 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuodelle 2017 annetun valtioneuvoston asetuksen (1353/2016) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Asetusta sovelletaan vuonna 2017 vireille pantuihin hakemuksiin. Jos päätösasiakirja sisältää useita maksutaulukossa maksullisiksi säädettyjä vesitalousasioita siten, että ne muodostavat samaa tarkoitusta palvelevan kokonaisuuden, peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian käsittelymaksun suuruinen maksu kuitenkin siten, että maksuun voidaan lisätä 50 prosenttia muiden vesitalousasioiden taulukon mukaisista maksuista.

Maksutaulukon mukaan vesilain 3 luvun mukaista vesialueen täyttöä, jonka suuruus on yli 20 000 - 200 000 m³ktr, koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 9 770 euroa. Päätös sisältää lisäksi muun muassa useampia laitureita, jotka lisäävät Niemen sataman venepaikkoja 24 venepaikalla. Niiden osalta voidaan soveltaa maksutaulukon mukaista vähintään 20 venepaikan laituria koskevan hakemuksen käsittelystä perittävää maksua, joka on 3 470 euroa. Näin ollen käsittelymaksu on $9\,770\text{ €} + 0,5 \times 3\,470\text{ €} = 11\,505\text{ €}$.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Lahden kaupunki

Jäljennös päätöksestä sähköisesti

Lahden kaupunki

Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Liikennevirasto, sisävesiväyläyksikkö

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-8384-2017 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lahden kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Esko Vähäsöyrinki

Erja Tasanko

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Esko Vähäsöyrinki ja esiteltyt ympäristöylitarkastaja Erja Tasanko.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **7.5.2018**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tämä asiakirja ESAVI/8384/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/8384/2017 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Vähäsöyrinki Esko 16.04.2018 12:52